

JELENA LEŠAJA

UHO

Dan, to je život bića, ali noć je život stvari.

Alphonse Daudet

Tišina i tama ovdje nisu podloga. One su stanje stvari. Ne mislim sada na izložbeno predvorje Zemljinog uha, izdubljeno i osvijetljeno. S rukohvatom, praljudima i kljovama. Mislim na otorinolaringološko razgledavanje kanala nesviklih na svjetlo, jedva okrznutih zvukom. Isprva samo kruta misao upada u ždrijela, klizi kroz lijevke. U zakašnjelom čudu oblikuješ pokret, uvučen u slijed protezanja, podrške, izbačaja i puzanja. U skleku prolaziš eustahijevom tubom, u špagi zakvačiš daleko nepce spiljskog stupa, spuštaš se na peti kroz surlu. Plastelinski su to trenuci oko kojih ništa ne raste. Pauk si, glista, uholaža i gušter, sve drugo se ne računa.

Spilja je tajna. Zrak je ovdje netaknut, zemljin. Mulj miriši na mirno, nevidljivo mjesto. Kao sapun za osjetljivu kožu bez sapuna. Vodu čuješ ponekad iznad ili ispod sebe pa sa strane, kao gundanje stanara u prastarim zgradama. Nakit bezbrojnih pužnica nježan je i krhak, sastavlja se sam sa sobom i lomi sam od sebe. Raste od kaplji, svjež kao glina na pola puta do vaze.

Nakon nekoliko sati stigli smo do prostranijeg mjesta gdje se moglo hodati kao što se hoda vani. Što je odjednom vrlo čudno i polovično. Po svoj prilici bilo je to u srednjem uhu Veternice, u smjeru Ponikava. Na Plaži. Da smo se nalazili u filmu, ovdje bi nas čekao gusarski brod ili barem njegova maketa. Sjedili smo i jeli. Čudno kako jedan biskupski kolač dospije ovako duboko ispod zemlje. Kada sam prestala žvakati, čula sam druge kako žvaču. Kada bi i oni stali, čulo se samo kapanje. Nikad istovremeno. Par kapi s različitih stalaktita stizale su jedna drugu. Možda desetak ukupno u minuti.

Vadila sam grožđice iz biskvita. Nisam mogla procijeniti što će se dogoditi s njima, ako ih pljuckam po spilji.

“Može li šišmiš degenerirati ako pojede grožđicu?“, razmišljala sam naglas, bacajući snop svjetla preko usnulih šišmiša obješenih poput prezrelih smokava.

“Nije njima do grožđica.“, javio se netko sa strane.

Odlučila sam pojesti ih, za svaki slučaj.

Sugovornici s čeonim lampama razgovaraju malo u prazno, sustežući se od međusobnog zasljepljivanja.

“Jedan je speleolog ovdje ostao nekoliko dana bez svjetla prije nego što su ga našli.“

“To sam i ja čuo.“

Svjetla su šarala bez reda po stijenama spilje.

“Imao je karabitnu lampu i ostao bez vatre.“

“Ne. Imao je ledicu i ostao bez baterija.“, javio se opet netko iza.

“Sva sreća što mu se to dogodilo baš tu. Na Plaži.“

“Nije. Uspio je dotumarati do ovog mjesta.“

Netko je iza pripalio cigaretu. Čuli smo papir kako se žari. Dim se jedva osjećao.

“Palio je sve živo. Sve cigarete. Komadiće robe. Samo da se vrati do ovog mjesta“.

“Pa kako su ga onda našli tek za par dana?“

“Nisu ga odmah tražili.“

“Je l' itko znao gdje je otišao?“

“Znali su. Samo je peh bio u tome što su svi znali i to da on Veternicu poznaje kao svoj džep.

Ponekad bi unutra i prespavao.“

Čulo se duboko udisanje dima. Stalaktiti su par puta kapnuli prema stalagmitima. Netko je otvarao Corny. Premetala sam grožđicu po ustima.

“Kada su krenuli u potragu, očekivali su da mu se nešto gadno dogodilo. Koja još budala zaboravlja dodatne baterije.“ Ispuhnuo je dim.

Učinilo mi se kao da se jedan šišmiš promeškoltio. To se nije smjelo dogoditi.

“Vjerojatno je selio stvari iz pederuše u džepove i nazad i onda zaboravio baterije.“

“Tako nešto. Uglavnom. Našli su ga. Nije niti riječ progovorio. Udario je tempo prema izlazu, iako tri dana nije skoro ništa jeo.“

“Od straha. Od mraka. Od tišine.“

“Ne. Od bijesa. Ljut na sebe k'o ris. Na svoju glupost.“

Svjetla su se smirila. Govorili smo obraćajući se nepomičnim šišmišima.

“Tko zna je li ikada poslije ušao u spilju?“

Žario se papir cigarete. Dim se polagano udisao.

“U autu je istresao pederušu. U njoj nije bilo baterija. Nije ih bilo niti ispod sica, u pretincima.

Svlačio je sa sebe skorenu odjeću, obmotanu slojevima mulja.“ Polako je ispuhivao dim.

“Samo nemoj reći...“

“... iz pancirke su mu ispale baterije. Jedan od džepova imao je rupicu. Čitavo su vrijeme bile uz njega, stisnute uz rub debele pasice.“

“Pa što su mu onda napravili ovi koji su ga pronašli?“

“Ništa. Šutnuo je baterije pod auto. Nije im rekao. Nikad. Nikome.“

Povlačio je dim. “Sve dosad.“

Poslije sam ga jednom prepoznala u tramvaju. Njega, čovjeka koji je prešutio istinu rezervnih baterija. Cvikao je pokaz i stiskao se u gužvi. Najnormalnije. Veselo mi je mahnuo između drugih koji su isto negdje, nekad, duboko u srednjem uhu Zemlje možda prešutjeli rezervne baterije.